

VEGETAL

Totul a început când am despicat primul om. Când am înfipt cuțitul în stern și osul a pocnit și toate miresmele trupului mi-au năpădit simțurile. Când umorile acelui mecanism moale mi s-au scurs la picioare și greața mi s-a transformat într-un triumf bizar. Când am despachetat omul, bucătă cu bucătă, să fac loc semințelor, să mă plantez în el ca într-un pământ umed și rodnic.

Ba nu, începutul e altul. Începutul trebuie să fie în acea noapte în care Cei Bătrâni au coborât în camera mea și m-au trezit, spunându-mi tot ce trebuie să fac, rostind, nici acum nu știu cum, cuvinte vechi, de dinaintea lumii. Trebuie să fie în acea noapte în care le-am simțit atingerea verde, vegetală, mânăgâierea lor de spori. Trebuie să fie în acele clipe în care viața mea de om s-a scurs din mine și am devenit ceva ce mintea omului nu

poate concepe și, totuși, parte a omului, a mineralului, a întregului tot.

Sau poate că, totuși, începutul îmi aparține. Poate că totul a început în acea după-amiază leșinată de vară, când mirosurile străzii se ridică la etaj, când omul cu zgomotele sale se retrase prin subterane, la răcoare, când asfaltul curgea topit către canale. Când am decis, purtat de voințe străine mie, să-mi schimb mocheta antică din apartamentul în care mă mutasem nu demult. Când am aflat de lumea de sub tălpile mele, cosmos infinit și infinitesimal ce aștepta, de când lumea știută și neștiută, să iasă la lumină.

Sau poate că începutul e cu totul altul, neapărținându-mi deloc, nici mie, nici nimănu. Poate că începutul își aparține doar siesi, într-un timp propriu, într-un loc propriu, așteptând-și manifestarea prin cei ca mine, oameni-neoameni. Cei din umbre, cei ascunși. Cei de sub tălpile voastre.

*

Îmi amintesc și acum cu limpezime: era o după-amiază toridă de vară, străzile erau pustii și totuși larma oamenilor se ridica de

undeva. Priveam pe fereastra mea ce dă într-o curte interioară, mă uitam în stânga, în dreapta, îmi intindeam gâtul, dar nici urmă de om pe străzi și în grădini. Si totuși, de undeva, le auzeam glasurile, râsetele, copii se jucau, se fugăreau, râdeau, de altundeva se auzeau zaruri lovindu-se de zaruri, cineva râdea, de undeva, de deasupra, cineva se împreuna cu altcineva. Mereu am avut un auz fin, urechile mi-au fost mereu companioni de incredere, cei mai buni prieteni, folositorî în clipe în care trebuia fie să fug, fie să mă apropiu. Am băgat capul la loc în cameră – e o garsonieră foarte mică, într-un imobil antic, subred și incert. Spun incert, pentru că, încă de când mă mutasem, obișnuiam să străbat holurile ce păreau să șerpuiască în toate direcțiile și să facă unghiuri neobișnuite, și niciodată nu reușeam să le deslușesc logica, asta dacă aveau vreo logică. Deseori ieșeam din imensul imobil și ii dădeam târcoale, încercând să deduc coridoarele din spatele zidurilor, dar totul era în zadar. Obsesia acestor coridoare îmbâcsite mă urmărea și în somn – mereu se făcea că plecam dintr-un loc și ajungeam, după nenumărate colțuri și trepte și pasaje, în același loc, puteam jura, doar că lumina becului de deasupra era, de fiecare dată când treceam pe sub el, tot mai slabă, mai slabă,

mai slabă, până când se stingea de tot și mă trezeam.

Mă preocupa mult structura internă a clădirii în care mă mutasem de curând. Pentru un timp. Acum că fac parte din ea, totul mă amuză, dar înțeleg, îmi înțeleg obsesia de atunci, pentru că acum sunt acea obsesie.

Și cum stăteam în mijlocul încăperii, privind mobilele jilave, tablourile înnegrite de nenumăratele pipe aprinse înaintea mea, lustra prăfuită, am simțit o curiozitate apăsătoare, ba nu, aş putea spune chiar o poftă nebună, să smulg mocheta veche de sub picioarele mele. Motive nu aveam – poate doar toropeala din jur, poate doar plăcțisul din fiecare ungher al unei garsoniere locuite de un chiriaș singur, poate doar dorința arzătoare de a face ceva cu mâinile, pe lângă joaca degetelor prin barbă.

Am mutat puținele mobile – un dulap, un birou, un scaun, patul – într-o jumătate a camerei. Am ridicat instinctiv patul pe o râna și l-am lipit de dulap; ambele acoperau acum geamul. Aveam, sau speram să am, senzația că asta va ține căldura afară. Dacă a fost sau nu așa, nu știu, pentru că, îndată ce am făcut-o, pofta de a trage de mochetă a crescut în mine și am uitat de orice altceva. M-am dus lângă ușă și am scurmat acolo, până ce am eliberat

un colț de mochetă. Am tras, m-am îndreptat, m-am ridicat în picioare – mocheta după mine. Sunetul făcut de materialul smuls fu că o naștere umedă. Un praf gros s-a ridicat dintr-o mochetă și podea și mi-a încețosat privirea; mirosul îi era dulceag și praful gros, greu, încât îl simțeam pe piele atunci când se așeza. Mă mângâia. Am tras și mai tare, făceam pași în spate, cu mocheta prinse-n brațe, și materialul părâia și praful gros se tulbura prin aer. Între timp nu mai vedeam nimic, ceața verde era peste tot în jurul meu, și niciun zgomot parcă nu mai străbatea acel nor.

M-am oprit și am așteptat un timp cu ochii închiși. Nici acum nu știu cum de am înțeles totul atât de repede, atât de ușor, dar am înțeles că acel praf nu era ceață, nu era nor – era spori. Le simțeam căldura și greutatea pe piele, îmi intrau prin nări, mi se așezau pe buze. Nu trebuia să deschid ochii ca să știu ce se întâmplă. Mă vedeam parcă din mii, din zeci de mii, din sute de mii, din milioane și milioane de ochi din jurul meu, îmbrățișat de acel aer vâscos și zâmbind... zâmbind împăcat.

Cu ochii închiși, am început să trag și mai tare de mochetă, să o smucesc, să-i adun faldurile în brațe și să smulg cu toată puterea, până am simțit dulapul în spate și am știut că

trebuie să mă opresc. Abia atunci am înțeles că tot ce făcusem nu era cu scopul de a schimba mocheta, ci de a elibera acel ceva – orice ar fi fost – de sub ea. Înând încă ochii strâns înciși, ferindu-mi privirea de sporii grei din jur, m-am lăsat în genunchi și am pipăit podeaua. Palmele mi se plimbeau printr-o bogată vegetație, umedă și caldă, degetele-mi pipăiau forme ciudate, cilindrice și sferice, pe alocuri cât se poate de vii, ce tremurau și se retrăgeau din calea atingerii mele. Inima îmi bătea ca la o stranie reîntâlnire. M-am întins pe jos, aşteptând să se aşzeze sporii, să se lipzească aerul și să pot vedea cine sau ce este acel cineva sau ceva ce mă chemase la el. Și, în aşteptare, am adormit.

Când m-am trezit, aerul era limpede; de unde stăteam, întins pe jos, vedeam o îngustă fâșie de cer prinsă între dulap și patul ridicat în fața geamului. Soarele tocmai ce apunea și-și trimitea o rază, scursă printre mobilă, chiar în camera mea. Mă simteam norocos. Am închis din nou ochii și am pipăit podeaua de sub mine. Mă mișcam greu, ca și cum zeci și sute de mici tentacule mă țineau întuit de vegetația aceea. M-am încordat și am izbutit să mă ridic, cu spatele zgâriat, și să admir covorul verde, maro, galben, din fața mea. Acolo unde până atunci fusese mocheta

veche și roasă de tălpi, se întindea acum o pădure deasă de ceva ce părea a fi mușchi, la fel de verde, des și umed, și totuși... nu. Întreaga construcție organică părea să pulseze, pipăind aerul din jur, adulmecându-mă chiar și pe mine, mângâindu-mi degetele picioarelor goale cu mici și aspre limbi gălbui ce ieșeau de printre ceva ce s-ar fi putut numi frunze, și totuși... nu.

Da: nimic nu mă mira – clipa era cosmică, asemenea unui tranzit într-o gară de pe o planetă pustie dintr-o galaxie îndepărtată. Da: eram singur, deși simteam că sunt înconjurat de milioane de ochi mici ce mă scrtau. Și da: liniștea stranie pe care o simteam în acele clipe îmi e ușor de înțeles acum, întrucât acum eu sunt acea liniște.

La fel de ușor pot înțelege acum de ce m-am pus în genunchi și am inspirat adânc miroslul viu de sub mine, pentru că acum eu sunt acel mirosl. Îmi pare cel mai firesc gest acela de a-mi fi înfipăt chipul în desigurul primitor și de a fi mușcat, pentru că acum eu sunt acel gust. Am înghițit, am rupt cu pumnul înclăstat, cu poftă am smuls, amețit de sporii ce se ridicau, am tras din rădăcini, am smucit planta, am mușcat, am înghițit, am rupt cu pumnul înclăstat, cu poftă am smuls, amețit de sporii ce se ridicau, am tras din rădăcini,

am smucit planta, am mușcat, am înghițit, am rupt cu pumnul încleștat, cu poftă am smuls, amețit de sporii ce se ridicau, am tras din rădăcini, am smucit planta, am mușcat, am înghițit... până am obosit și am căzut cu fața-n verde și-n umed și-n cald și-n moale și era bine și acum înțeleg de ce: pentru că eu sunt acea cădere.

M-a trezit un gând, sau o bănuială a unui gând. Eram tot pe jos, întins printre acele degete, palme, brațe verzi ce păreau să fi crescut între timp din podea, și era întuneric. Doar câteva stele se vedea printre dulap și patul ridicat. Pe alocuri, câte un cilindru organic scuipa un ghem de spori în aer, un minuscul punct aprins, iar acesta plutea ca un licurici în jur, spre tavan, până ce lumina î se stingea și se pierdea prin beznă. Mă simțeam diferit, amortea ce mă cuprinsese era ca o șoaptă ce-mi sufla în ureche că nu mai sunt, am dispărut, sunt verde, vegetal, dar palmele îmi mângâiau corpul, trunchiul, picioarele, pieptul, și știam că sunt, chiar dacă încă nu știam ce sunt.

Dar, cu cât mă dezmeticeam mai mult și mă smulgeam greoi amortelii, cu atât simțeam mai apăsațoare senzația că nu sunt singur în garsonieră. Ceva se mișca în întuneric,

vedeam umbrele negre decupând fâșia de cer dintre mobila din fața geamului, la intervale de timp regulate, și tot ce puteam gândi era că cineva, sau ceva, îmi dădea târcoale, asemenea unui animal, ostenindu-și în cercuri prada prăbușită. Mai mult, le auzeam pașii... nu, nu pașii, întrucât târșăitul era constant, ca o muzică de fundal, ca muzica sferelor, ca fredonatul cerurilor. Scârbos sunet, ca suprafața unei ape dezmirând suprafața altei ape. Și parcă și miroslul era altul – dusă era mireasma dulceagă a sporilor de sub mocheta; acum garsoniera mirosea a apă de flori stătută, a bălți de beciuri, a mort înecat. Deja nu mă mai miram, deși poate că mirarea ar fi fost reacția firească, poate chiar groaza, dar era ceva primitor, ceva de acasă, în tot acel dans circular și umed.

Acum știu.

Am încercat să mă ridic, chiar am încercat, dar nu am putut – ceva fie mă împingea de sus, fie mă trăgea în jos, cu toate că acum știu: erau ambele și eram eu. Mă împingeam și mă trăgeam, mă trăgeam și mă împingeam. Îmi puteam mișca doar ochii și priveam în jur, urmărind prin beznă traseul bântuit al acestor corperi, până când s-au oprit și nimic nu s-a mai auzit. Dintr-o dată, două dintre acele corperi s-au aprins încet, ca și cum o

blândă sursă de lumină luă naștere în ele, și atunci le-am putut vedea. Doar două, cele lalte, bănuindu-le mai mici și mai sprintene, lunecoase și moi, încă se ascundeau în beznă, o știam, o simțeam, dar nu se mai mișcau. Mi-ar fi fost greu de descris pe atunci ce vedeam, însă acum, deși tot imposibil de redat cu vorbele omului, cunosc acele forme, cunosc acele mase vegetale de fibre și gelantină, de puroi și pământ, de apă și piatră, cunosc acele siluete amorfe, acea demență împachetată în mici bulbi, acel dezgust scurs prin orificii vâscoase. Acum îi cunosc pe Cei Bătrâni, acum îi știu pe Zeul Alb și pe Zeul Verde, le aparțin încă din acea clipă, în care am înțeles că omul nu e, că omul nu a fost și că omul nu va fi.

Mi-ai vorbit, deși n-aveau gură, m-au ridicat, deși n-aveau brațe, și m-au alinat, deși n-aveau suflet. Din tot ce mi-ai spus, am înțeles puține, tot ce mi-ai arătat în acele clipe – vaste întinderi, adânci oceane vâscoase, frigul distanțelor cosmice – îmi era străin, iar mintea mea, ce încetul cu încetul se scurgea spre ei, pricepea doar frânturi din întregul acela, însă ce am înțeles a fost limpede, clar ca lumina din trupuri ce dansa în întuneric asemenea tantaculelor unor creaturi marine ascunse de ochiul omului. Și am priceput că

misiunea mea abia începe, că sunt mai mult decât credeam a fi. Am priceput că e timpul, aşa că am început.

*

A doua zi toate erau aşa cum le lăsasem: mobila adunată într-o parte a camerei, acoperind fereastra încă deschisă, mocheta smulsă și adunată la poalele aceluui munte de lemn, iar pe jos covorul vegetal, viu și moale, umed și vechi. Nu visasem. Totul, sau aproape totul, era aşa cum fusese cu o seară înainte; aşadar și vizita nocturnă trebuie să fi fost reală, și eu trebuie să fi fost real, eu cel de după ce m-am hrănit cu bucăți din acea plantă care începuse deja, observasem, să urce pe pereți, să acopere zone largi din pereți, din ușă, ba chiar o mare parte din bucătărie. Mă simțeam diferit, însă nu-mi era limpede ce se schimbase. Am intrat în baie cu pași grei, tărându-mi picioarele prin vietățile verzi de pe jos, și m-am oprit în ușă: baia era cuprinsă, până în tavan, de vegetație și un aer greu, îmbăcsit, mă învăluia.

M-am uitat în oglindă și am înțeles că bănuiala mea era justificată: ceva se schimbase. Pielea prinse se o nuanță verzuie, un ton bolnăvicios, iar o pojghiță unsuroasă

îmi acoperea fruntea, obrazul drept și parțea dreaptă a gâtului. Ceva se schimbase, da. Ceva se schimbase. În sfârșit.

Dar senzația de nou, atât de departe de a fi una a groazei, sălășlui cu adevărat în mine, în mijlocul meu, prin adâncuri – în stomac. Simteam viul din stomacul meu, învârtindu-se pe loc, încolăcindu-se în jurul intestinelor mele, alunecos și fierbinte, prinzând formă acolo, în căldura măruntaielor mele, și am zâmbit. Pentru o clipă m-am întrebat dacă asta este ceea ce simte o femeie pregătită să aducă pe lume un pui de om. Dar eu știam că nu e om, pentru că numai un om poate aduce un om pe lume, iar eu nu mai eram om, nu, eram ceva mai vechi decât omul, și, în același timp, mai nou decât el.

Atunci mi-am amintit de taina musafirilor mei nocturni și de cele spuse de ei și am știut că nu e timp de pierdut. M-am întors în cameră și am îmbrățișat peretele, sărutând acele limbii verzi și moi, apoi smulgând din ele cu dintii și înghițind. Foamea era mare și cu fiecare înghițitură simteam viul din măruntaiile mele zvâcnind și crescând, puțin câte puțin. Știam însă că nu e de ajuns, o știam bine, Cei Bătrâni mi-o șoptiseră și am știut, fără să mă gândesc prea mult, am simțit ce trebuie să fac.

Era însă devreme. La cotitura noptii se fac tainele și ce țaină e mai mare decât să aduci copiii acasă. Am asteptat.

Am deschis ochii și era deja noapte. Mă simteam bine în acel nor de spori – vegetația se zburlea în jurul meu, creștea, urca pe pereti, ciupind deja din tavan, iar în mine pruncul se agita. Am ieșit pe holul întunecat și am ascultat. Niciun zgomot nu ieșea din garsonierele vecine. Becul pâlpăia moale, aproape mort, ca la trezire, și am pornit pe lângă pereti, prin umbre. Știam unde trebuie să merg. Bătrâna de la capătul holului locuia singură și abia mai vedea. Din când în când, cineva venea să-i aducă de mâncare, o vedeam prim vizorul meu. Femeia era mică și decrepită, sol fertil pentru o viață nouă. Am îngenunchiat pe prag și am băgat mâna prin ușa mică a pisicii. Am scos-o, am băgat-o, am mișcat perdeaua de cauciuc moale, atât cât să fiu sigur că bătrâna aude. La scurt timp după, am auzit patul scărtând, parchetul holului pocnind sub tâlpile ei și vocea ei, întrebând în gol ceva, chemând la ea pisica, blestemându-și somnul lin și neliniștea nocturnă a felinei. S-a oprit și a ascultat. Am zgăriat cauciucul cu unghilele și usă s-a deschis cu lanțul pus. M-am înșipit cu toată forța în

acea deschizătură și am smuls lanțul din toc, căzând pe hol peste bâtrână. Până să scoată un țipăt, i-am dat un pumn în față, pumn care a leșinat-o. M-am oprit să ascult: nimic nu se stârnise pe holuri. Am ridicat-o pe bâtrână și am adus-o în garsoniera mea.

O priveam din picioare: femeia, un ghem de carne în cămașă de noapte. Știam că, dacă aştept să se trezească, strigătul ei va scula din paturi toți vecinii, dar aveam nevoie ca ea să gândească, să se miște, să smulgă și să mănânce. Am stat mult și m-am gândit. Apoi mi-am amintit de Cei Bâtrâni și de spusele lor și m-am dus în bucătărie, de unde m-am întors cu un cuțit. L-am tăiat hainele și am întins-o pe spate în vegetația deasă de pe jos. L-am înfipț cuțitul în gât și am tras cu toată puterea în jos, zdrențuindu-i carne până sub buric. Duhoarea era insuportabilă, dar era bine, pentru că de scârbă aveam nevoie. Am desfăcut omul ca pe ceapă, așezându-i straturile în stânga și în dreapta corpului, și am golit, cât am putut, carcasa. Cred că a durat mult, deoarece zorii se mijneau printre mobilă atunci când m-am pus în genunchi și am început să mănânc planta cu nesaț. Am mâncat mult, mult, simțeam cum mă umflu, simțeam nerăbdarea creaturii din mine, iar când am știut că nu mai încape nimic în stomac, m-am

aplecat deasupra cadavrului tranșat și am inspirat adânc toată duhoarea măruntaielor bâtrâne și infecte, iar greața și-a făcut datorie: am vomitat în hăul din ea tot conținutul stomacului meu, bucăți din vegetalul din jur, făcut pastă în zeama gastrică. M-am trântit ostenit lângă bâtrână și am adormit.

Pesemne că toată munca mă sleise de puțeri, pentru că m-am trezit Tânăr, după-masă, ros de foame și amețit. M-am ridicat și am privit împăcat peisajul de la picioarele mele: din carcasa bâtrânei răsadnițe se ridicau timid câteva fire de vegetație și un pumn de ciuperci din care se scurgea un puroi albios. M-am dus în baie, străbătând cu greu desîșul ce se ridicase în calea mea, și m-am admirat în oglindă. Ochii îmi erau gălbui-ocreu, iar pielea îmi era complet acoperită de un strat fin de mușchi. Pe lobul ambelor urechi se iveau deja ciuperci ce se umflau și se dezumflau aproape imperceptibil, respirații juvenile. Mi-am privit palmele: degetele se lipiseră unele de celealte prinț-o gelatină transparentă, străbătută de firisoare maro asemenea unor rădăcini fine. Și, în mine, printre măruntaie, creaatura se zvârcolea înfometată.

Vizorul îmi arăta exact ce se întâmpla pe scară: câteva persoane se opriseră în fața ușii bâtrânei și sunau la ușă. Dacă ar fi încercat

clanță, ar fi văzut că ușa era deschisă, ba chiar că fusese forțată. Dar nu, stăteau și așteptau. La scurt timp după, au plecat. Am rămas preț de câteva minute uitându-mă prin vizor, până am auzit pași pe scară, și am văzut un băiețel coborând grăbit cu o minge în brațe. Am deschis ușa și am fluierat. Băiatul s-a oprit și a privit spre mine, ca și cum m-ar fi văzut în spatele ușii. L-am chemat și, politicos, băiatul a venit. Nu a fost nevoie de prea mult, doar de o mână acoperită de mușchi scoasă prin deschizătura ușii ca să îi captez atenția, și, cu viteza unui păianjen pe fir, l-am prins de păr și l-am tras înăuntru. Era prea uimit, prea îngrozit, prea neputincios ca să mai scoată vreun sunet când a văzut cadavrul tranșat pe jos și vegetația densă din jur. L-am sugrumat. Cele mai mari ciuperci cresc acum din trunchiul său Tânăr și fraged.

Dar nu era de ajuns și o știam; trebuie să îmi dau silință mai tare, mă temeam de vizita Celor Bătrâni în cazul în care misiunea mea avea să fie un eșec. Am așteptat căderea noptii și am coborât în beci, atent să nu fiu văzut, tărându-mi corpul lipicios pe sub scară, printre țevi calde, prin praf. Era un loc, un colț în care locatarii antici dădeau de mâncare pisicilor, și acolo m-am dus, vîrsând o cutie cu otravă și așteptând venirea animalelor.

M-am strecut printre țevi și am adormit în spatele unui cazan fierbinte, în beznă și abur. Tot acolo m-a prins dimineață și am strâns cadavrele pisicilor într-un sac de gunoi.

Când să ies din beci, însă, calea mi-a fost tăiată de un bătrân pe care nu l-am văzutem niciodată pe coridoare. A aprins lumina și m-a văzut. A incremenit cu ochii holbăti, tremurând din toate încheieturile, nefiind capabil nici măcar de un singur strigăt în fața splendidei creațuri ce devenisem. M-am năpustit asupra lui și l-am zdrobit teasta de țevile beciului. Am scos apoi capul pe ușă și am ascultat: erau voici, erau pași. Se stărnise neliniștea pe coridoare, llocatarii își căutaau disperătuții. Nu șă fi avut cum să ajung în garsonieră pe scări și nici nu aveam cum să aștepț până la lăsarea serii – avem de hrănit și de crescut, de mâncat și de regurgitat. Atunci mi-am dat seama: ghena urcă pe lângă ușa mea. Însă nu aveam cum să car după mine trupul bătrânlui prin tubul ghenei, să că am mușcat și am zgâriat și am tras până l-am smuls capul, pe care l-am aruncat apoi în sac alături de pisici. Mi-am legat sacul de mijloc și m-am strecut prin tubul metalic, alunecând mesperat de bine, urcând către garsoniera mea de la primul etaj, serpindu-mi calea cu ușurință unei vîțări subterane.